

Literatura i „faktury” historii XX wieku

Przypominanie

Wypominanie

Przepowiadanie przeszłości

Zapominanie

Wspominanie

Co robimy z historią pod koniec XX i na początku XXI wieku?

Kryzysom badań historiograficznych, wyczerpywaniu się metodologii narratywistycznej towarzyszy (paradoksalnie) niegasnące zainteresowanie przeszłością. Oznacza ono prze-powiadanie (sobie) minionego, powracanie do początku wieku XX, do początków czy prapoczątków współczesności, rewidowanie dotychczasowych punktów widzenia. Mamy do czynienia niejako z odwróceniem futurologiczno-katastroficznego punktu widzenia z początku stulecia. Zainteresowania literatury zostają skierowane w przeszłość, gdzie biją źródła, gdzie działy się sprawy dla nas dziś zasadnicze, określające dzisiejszość jako post-, neo- i retro-.

Co chyba szczególne, te zainteresowania idą jednak w kierunku rekonstrukcji dawnych światów przedstawionych, ku faktografii, realioznawstwu i zainteresowaniu przeszłością. Obok historii odtwarzanej w postaci światów literackich, budowanych na pograniczu faktualności i fantazji, światów postkolonialnych, alternatywnych, mamy do czynienia z przeszłością ściśle biograficzną (podmiotową), podporządkowaną konstrukcji i odtwarzaniu splątań tożsamości. Bardzo interesująco i wyraziście rysuje się tu zainteresowanie dawną rzeczowością świata, kulturą materialną, bogactwem przedmiotów, pejzażem codzienności. Dostrzec możemy zatem zainteresowania materią dawną, która dziś jawi się jako sfera przeciwstawna temu, co strukturalne, procesualne, konstruktywistyczne i generalizujące.

Zapożyczając od prof. Ewy Domańskiej kategorię „faktur” historii, chcemy przyjrzeć się temu, jak w zapisach literackich funkcjonują konkrety i rzeczy oraz rozważyć, jakie miejsce zajmują w różnych narracjach indywidualne biografie, cudze portrety. Interesują nas też związki przestrzeni i pamięci, narracje etnograficzne i geograficzne, zdeterminowanie doświadczeniem heterogeniczności.

Proponujemy trzy perspektywy rozważań:

1. „Faktury” historii – materialność, faktyczność, konkrety, ślady, anegdoty, szyfry.
2. **Przestrzenie heterogeniczne** – geopoetyka, związki po-graniczności i pamięci, kartografia, topografia, mapy geograficzne i duchowe.
3. **Kulturowe wersje przeszłości** – mikrohistorie, historie środowiskowe, historie alternatywne, *cases studies*, fragmentaryzacja historii.

Zapraszamy na konferencję w dniach 16-18 kwietnia 2013 roku.

Zgłoszenia prosimy przysyłać do 15 stycznia 2013 roku na adres: literatura.fakturyhistorii@gmail.com

Zwieńczeniem naszego spotkania na Uniwersytecie Warszawskim będzie wspólna publikacja.

Uczestnikom konferencji zapewniamy nocleg.

Organizatorzy: Alina Molisak, Jagoda Wierzejska, Tomasz Wójcik, Andrzej Zieniewicz